

Nepodpisani se dopi... Priopćenje se... Napisati... Reklamacija.

Izslai svakog četvrtka na c... arku.

Dopis se novdradu ako se i... notskuju.

Nobilijgovani listovi se noprimala... Pratiplate... Razmjerni for. 2/1, i 1 za pol go... dino. Izvan carovine više postarina.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Torontoe br. 12.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Sloga rasta malo stvari, a neologa sve pokrvari“. Nar. Pos.

GOVOR

zastupnika (ara, D. Vitezića.

(Konačno.)

No, talijanska stranka nobijašo jošto... a tim starijom zadovoljna, već je daprda... došla u najnovije vrijeme na lukavu misao...

U tim mjestih ostavlja se upravo 10-... djetinom na volju, da odlude, u koji e... u u pisanju svojih dluca. Ali stranošna se...

To je upravo nekana talijanska stranka... da zionitno u prosvjet taliansko pučanstvo...

Na taj način dogadja se dakle, da su... u 34 slavenskih školah talijanski uči... Osim toga uči se u Istri na 30 školah...

Za dokaz tomu pozivam se na jur... spomonutu službeno izvješće, u kojem stoji...

Odatle vidite, koji li je uspjeh tako... voj pogriješnoj uredbi. Polag istoj službe...

Istih klupak manjka u slavenskih... školah, a nemanje takodje potrebitih pi...

Kao glavni razlog slaboga uspjeha... navadju se — i to punim pravom — slab...

Polag toga dosta spominjana izvješća... imadu u Istri 40.498 za škole sposobno...

Razlog tomu manjelijevomu polazku... škole valja tražiti u pogriješnom nadzoru...

Priloga mi se dakle zbilja smišlo, što... se od godišno do godine u zemaljskom...

Da je materijalni jezik naukovnim... tada bi se zahtio drugi uspjeh postignu...

Uvidi svih tih razlogah umotlo bili... vjerski knuđ, da prijavio prihvatiti resolu...

Da razjasnim rešenu molbu, uslobad... njam se u kratko shodoće kazati. U Istri...

Postoji doduše pripravnici tečaj sa hr... vatskim naukovnim jezikom u Kastvu; na...

Učenice to isto sa do snid uvriku u... Dubrovnik, to njim se je u tu vrstu št...

Kad je već tomu tako, tad bi se imalo... imalo bar na ženskoj pripravnici u Gorici...

Medju slovanskim i hrvatskim dia... lektom postoji ipak nekakva razlika. Dodju...

U toll mladinaoj dobi uđiti dva... jezika, još skoro nemoguće. Odatle sliedi...

Ovili sa dana vrlo mnogo razprav... ljalo o obrniteljskoj školi, koja se imadu u...

U ovom slučaju kad bi se dostatan broj... Slavonskih prijavio, slovanski jezik, ali jed...

Ja bi ujedno liopo Njog. prouzviše... nost, da taj predmet jošto na razpravu...

No gospode moja, većina zemaljskog... zasupstva, koja stvara takove zaključke...

To isto moram kazati obzirom na... zaključak gradskog zastupstva od 29. de...

Što se tiče prvoga predmeta; to je... prosvjetli biskup jasno dokazao posebnom

spomonicom od dne 30. marča t. g. koji... neoboznatost toll nezakonitost prilivčanih...

Ja imadom tri spomonice pri ručici, a... što mi je, da se moram odrođi zadovolj...

Ograničujem se dakle samo na to, da... konstantam duh nosnoljivosti, koji v...

I prvata imadu u Istri 121.732, tri... polna dakle pučanstva, a oni ipak noimad...

Iz odgovora Njog. prouzvišenoati... ministar nauko u vedornoj sjednici od 11...

Što se tiče pako toga, da bi se imale... vodna obazirati na djake talijanske na...

Ja sam bio toga mnonja, nu jučer... izdren govori zastupnika sa one (liovo)...

Ja bi želio, da bi tako bilo u Istri... i u Trstu.

Na koncu uslobadnjam se navesti rieči... jednog od prvih anda živuđih državnika...

To rieči tišu se Slavenah austrijskoga... Primorja, a naluzo se u onom poznatom...

Predmjavanje, kao da oni (Slave... ni) noimadu pravo tamo u Primorju oba...

Ovo rieči proporučam goep. zastupni... kom knez: Hoeherru, pi. Burgsalkor-u...

I Njog. prouzvišenoati goep. ministru... nauko uslobadnjam se, da je mislim, da...

Iz Pula, koncom maja 1887. —
Ritko kad vam se koji iz ovih stranah javlja, kao da smo na kraju svijeta, ili kao da nam posve ništa nemanjka. No žalibože taro i nas u ovih stranah triista jada. No srotini zapadnjak i jug doganli su ameo, kao i ostala tužna Istra, noko tuđo lepišo. Ti leto i proletavaju oko puka, to otrovni sokom zaalopo nako siromahnika naše ljude. Nu sviet naprodujo u svakoj struci, to su i nokoje milosrdno i neustrajivo duše nako kvi pronašio zlatovčanin Hec proti tomu otrovu. Tim likom se čovjek oduva od te bolesti, i ako jo jednom obolio, možo se opet izličit. Koji ima uši da čuje i razumjo.

Noću, da so za danas pšam gradom Pulom, jer ima tu mnogo običnih strazarah i žandarrah, a ovi noimaju kadkad posla, mogli bi me nedužnoga baciti u kakav podrum „como confusionario o como rusosiflo“. Kazati ću vam štošta o nekotjih naših pobodbanih.

Nedavno zanese me posao do lepog mjestanca Medulina. Mjestanec to jo pri lično živahnio, jer ga često posjeduju gradjani iz Pula. Nu trebalo bi, da su putovi u mjestu malko čistiji i uredniji, jer godjugod jo čovjek u pogibolji, da si nos razdijeli. O krkvi bi imao takodjer štogod kazati, nu držati ću so šotvrto buško zapovjodli, koja nam kaže, da moramo staro poštovati, to ću radi toga za sada preći moku na dneval rad. Čuo sam, da su Medulinac dobili svoju administraciju, a prvo njih da su ju dobili i Promanturoi. Živili jedni i drugi! Tako će barom sami upravljati svojim imetkom. Nadalje domanju, da su Promanturoi do sada već držali jednu sjednicu, to da jo bilo svo u rodu. Nu žalost i skoro jad mo obuzamo, kad mi pripovodak, da jo ta sjednica bila držana u talijanskom jeziku. Božo dragi Promanturoi, kojih su djedovi ano došli iz kršno Dalmanio, koja jo svojom krvlju letjorala tuđino i svoje prognitiljo, pak da darajut Vi, koji vrlo lopo hrvatski govorite i koji ste so do sad dosti junački držali kod svih izborah, pak da so sada u sjednicah, u domaćem sulu, služite talijanskim jezikom! Rado bih u istnu poznati „mošnjo običinsko zastupniko, pak da vidim, koji li jo tomu kriv. Novuži vam ta dragi moji Promanturoi. U krkvi znamo, da vam so propovjeda hrvatski, školu imato hrvatsku, a Vi so sramito Vanšega natorinskoga jezika! Poznato vam jo, da ona junački četvorica hrvatskih zastupnikah u Porodu govori hrvatski, promda njim prieto a jedno atrno proizvelji vut a drugo neznašiti Turci. Ova četvorica u Porodu a drugi u Baču toliko no bore, da ni jeziki zapobijo mjesto, koje ga ido u pokrajini, gdje so govori, a Vi ga zabranjote. Pa i sam državnj temeljni zakon daje vam pravo služiti so posveđ našim jezikom, a Vi nemožite za to Stavite ruku na prsa, pak so upitajte, da li jo to lopo i počtano. Neznadote li, da vam so lita talijanska gospoda zato smjija i rugaju, jer da njim i u tom šlitu po vešt. A bogme imado i pravo. Barom da bi i oni zadovoljili našim željam, nu zindeto i nami, da do toga nečo hro dođi. Ušililo vam so komad osto, a drugi komad nek čeka možda izbore, jer u Istri je običaj, da so kmotovom štogod učini malko prije izborah. Običaje vam se u Puli: „Comincieremo questi giorni“, ali gospodi je dosta kad imado ljepa štalista, a ti „kčavo“ muđi so s blagom po stionih i drađu, kao da neplaćamo i mi porezo. Ustanite dakle to odlučno zahtjevajte, da vam so svršio osto, a novjerujte ni malo laskavim ričim tobožnjih vaših prijteljah. Za danas dosti, nu dopustom gosp. urednika, hoću so jošto javiti. *)

Iz buzoškog Krasa, koncom maja 1887. —
Vašim čitateljom jo poznato, da je crkva onoga pobožnoga puka u Laniškoh po e. kr. namjestničkoj odredbi zatvorena radi pogibolji, da se naporuži svaki čns. Narod ovaj mogao si jo tri takovo crkvo sagraditi u prijašnja vremena, dok bijahu dobro godine i kada se jo dobivalo mnogo iz šumih Laniških. Tomu jo kriva bila nesloga med pukom, koji bijuše dražen iz vana. Pošto so jo kasnije doznalo za lošo stanje crkve, moralo su ju zatvoriti. Sav narod želi, da se crkva sagradi, do nekotjih smutljivca, kojim jo crkva krma. Dakako, novacah nije pri ruci, ali puk će so i sam posiliti, to će pružiti pomoć drago voljo čim opazi, da so po oblastih riši crkva. Narod jo bio mučen grozno u krkvi, koja jo malabna i nezdrava, pa jo i sada smučen jer neima gdje pribivati sv. misli. Ipak hri za svojim župnikom kamo go-

so on odputi, da čita žlostomno puku sv. mislu. G. župnik napoo jo sve sile, da taj toli dobar, pobožan i Bogu božoi narod zodobijo prostoran i lpopu okrvu. Bi rođi, da se i kotar, glavari u Kopru dosta zamislilo za tu stvar, na što mu velika hvata za puka a od Boga plađu.

Narod će so u toči, dakako po dobljenoj dozvoli od e. kr. namjestništva, k prijateljnom puku, Boga i sv. stvari, da dobrovoljnimi prinosi priskoče našim ubogim Krašanom. Nemožemo da zaštitimo veliku darakljivost Vami već dobro poznatog dobročinitelja naroda, a taj jo prof. G. Dukić, kanonik u Trstu, koji bijase njekod župnik u Laniškoh, to koji jo već onda uvidio potrebu nove crkve, a kamo li sada, gdje so jo toliko puk umožio.

Toga radi pruži milostivo svoja donatna čestiti staro, to preda našem g. župniku za gradnju nove crkve državnu obveznicu od 100 f. Bog platio dobromu starcu, za koga i narod molli, dim jo sasano po g. župniku za njegovu darakljivost. Ugodali so unj i drugi prijatelji puka to punogji ubogomu ali poštemomu Krašanu. Bili ću svaki i najmanji darak primit od puka i g. župnika njegova najvećom zahvalnošću. Još jednom kličemo: Bog To poživio dobi staro kanoniko još mnogo godinah a posle otvorio Ti vrata nebeskal!

Izpod Kastva u maju 1887. —
Kamonomolom u Proliku. Imanolinski straha u Voloskom. — Otkad u Proliku radi rloško poduzeto, dogodilo so tamo više nesrećah, to je ostalo molju ostalih o—? mrtvih tožakah. Dno 6. t. m. uputio se kamom na krugu i agjofito obje noge klesaru Ivanu Mandliću Jurinidu. Jednu nogu odplili mu u bolnici, gdje so još i sada nulari.*) Kod ludo mu kuka žena i petoro djece.

I nahoćeo moramo so pitati, odkud toliko nesreće u Prolikom kamonomol? Kod bi, da tamo njo ono pravo opromotni, kakova bi morala biti kod onakvih djoih. Eno i sada strli onaj voliki krug daleko iznad okonice (stajbi), a materijal jo dosta krahki! Poznato nam je, da kod crkvičkih radnjah neamijo toga biti, a zar nahn zakona i za ovlino ili privatno kamonomol? Čije jo običinske i kotarske oblasti? Svi nadziratelji u Proliku su agjofini Kalabrozi, jer rloško poduzeto noprma Kastvancu za nadziratelj, prom jo poznato, da so jo i vjostih i sa dobrim svjedocham ponudilo. U kamonomolu gosp. Forlana na Kantridi, gdje Kastavci nadziraju, nije so nikomu još ni prai agjofito.

Naše zastupstvo lilo jo rloškomu poduzetu uvlok na ruku. Unprired će vratiti kako so Kastavcom ponudju. — A sada čujte našu „storiju“ o radu voloskih finaniora. U nedjelju 15. t. m. pripetalo je iz Rloko na Volosko više ljudi parobrodnom „Clitadino“. Njoki I. V. pokazao finaniorinomu kapu Noulorku i kontroloru 1/4 kila kave, pitaju, da li smjijo praveći. Kad mu so reklo, da ne, htjede kavu pononiti natrag na parobrod, da ju hani u moro kao svoju. Tko mu moče to zabraniti? Ali finaniorci nopoluštio toga. — Dva mladića nošahu stari odjeću zamotanu, a finaniorina straha hoće, da od to stare odjeće curinu plato (* for. 40 novč.). Mladici, čudno so kako jo mogudo zahtjevati curinu od starog odjela, nehtjedoho platiti, već ostavioše haljino u harnici? — Po kojemu so to radi zakon? Istinovič.

Pogled po svijetu.
Trst, dne 1. junija.
Austro-Ugarska: Dne 27. maja bijahu određene sjednice carevinskoga vjeća. Medju ostalim odgovorio je ministar trgovine u poslietnijoj sjednici dalnatiniskomu zastupniku Vojnoviću na interpelaciju radi poboljšanja trgovničke mornarice, da se mora čekati izvješće odbora, što no ga je izabrala u tu svrhu ugarska vlada. U večerjoj sjednici istoga dana predlagao je poznati zastupnik Veliko-Nimac Schönorer, da es zakonom zabrani Židovom naseljivanje u Austriji. Predlog taj nebijao dostatanu poduprt i radi toga zabačen. Na koncu sjednice zaželio je predsjednik Smolka svim zastupnikom srotne duhovske praznike. U zastupstvu češkoga naroda nastao je iznova razkol. Narodni klub

českih zastupnikah u Baču proustronjo se tako, da jo ostala četvorica mlado-českih zastupnikah izvan kluba. Usljed toga demonstriraju Mladočesi proti Staročehov. Na čelu demonstrantah nalaze se česki svončislitaj djaci.

Izbori za hrvatski sabor razpisani su za dne 13., 14., 15., 16. i 17. t. m. Opozicionalne novine javljaju, da su se složile sve četire opozicije u tom, kako će jedna drugu kod izbora podupirati. Svaka od njih postavila je svoje kandidata u onih kotarih, gdje imado najviše nado, da će proti vladinim kandidatom pobjediti. Stranka prava postavila je do sada svoje kandidata u 28 kotarah, stranka neodvisnih u 20 kotarah, neodvisna srbska u 18 kotarah i središnja stranka u 9 kotarah. Taj najnoviji pojav u političkom životu kraljevino Hrvatsko pozdraviti će svaki rodoljub najživljom simpatijom.

Orngora: Orngorski knez sa knoginjom prispjeli su dne 31. maja u Beč. Na kolodvoru pozdravio jih jo u ime cara glavni carav pobođnik grof Paar. Visoki putnici nastanilo so u carskom dvoru.

Srbija: Srbska vlada izjavila jo iz Srbijo svo bugarsko bjegunco, jer da su tobož narod bunili proti vladi. Ovi bjegunci jesu privrženici Rusije pak jo naravno, da su najviše obdili sa srbskom opozicijom, koja jo takodjer seklona Rusiji.

Bugarska: Dno 30. pr. mjes. vratili su se bugarski namjestnici u Sofiju, gdje su primili u dogovor ministra i nokoje diplomatske agente. Oni so nadaju, da će se bugarsko pitanje brzo rješiti, pošto jo turska vlada opat poprimila inicijativu, da so već jednom taj čvor razrieši.

Rusija: Carska ruska obitelj, koja jo više dnah probavila u Kazkazu, gdje bijase proglašeno priostolno nasljednik zapovjednikom kozničkih čotah, vratila so jur u Petrograd.

Francuzka: Kriza u francuzkom ministarstvu jest napokon rlošona. Nakon duljih pregovorah pošlo je poznatomu vještaku u finansijalnoj struci, Rouvriou za rukom sastaviti novo ministarstvo, sastojeko iz umjorenih privrženikah republikanske atranke. Vrlo obljubljeni general Boulanger, koji jo bio u prošlom ministarstvu ministrom rata, neče stupiti u novo ministarstvo. Reč bi, da mu mnogi njegovih istomišljenikah zavjetaju popularnost, koju uživa no samo u vojsci, već u obće medju svimi Francozi, koji mislo na osvetu proti Niemcom.

Italija: Nedavno se govorio je sv. Otac u zboru kardinalah. Tona zgodom da jo rekao u pogledu Italije, da je nadahnut željom, da doneše mir svim narodom i da možo pod nuždnimi jamstvi koristiti Italiji, koja jo od Boga tolikimi svcezami spojena a rimskim papinstvom, uz čuvanje pravdomosti i dostojanstva sv. stolice. Da se prokriži put sparazumku i slogi, moralo bi se stvoriti takovo stanje, da nebuđe sv. Otac podržen nijednoj vlasti i da uživa pravu slobodu, kako to njegovo pravo zahtjeva.

Belgija: U tomu najslobodoumajem kraljevstvu vrije i bukti neprestano medju radnicima, koji, reč bi, idu za tim, da si izvojska veće pravice, nego li je drugdje radnici uživaju. Na biljade radnikah obustavilo je u raznih tvornicah, rudokopih itd. radnju. Na više mjestih došlo je do sukoba izmedju radnikah i četnikah.

Žaladija.
(Istarska pošalica).

Putujuć jednom neki tuđinac, dođje slušajno u jedno istarsko mjestance gdje

vođi kolo neki domadi modved. Noznamo kako, ni zašto, pohodi gospodara u selu, gospodina modveda. Rasgovarajuć o 'kojodcom, dakako da ni politiku nisu nimošli, svrno tuđinac govori na gospodarstvo. Medju ostalim, upita modveda:

Tuđinac: Čujte me, kako podopasati ovdje gospodara, čija životinja udje u kvar?
Modo: Ludo bi bilo podopasati gospodara. Mi ovdje, osobito puko ja, podopasam radije životinju.

Tuđ.: Kako to, ako smijam znati?
M.: Vrlo jednostavno. Odročem joj uši ili joj radje rep. Čim mi udini vođi kvar, tim joj više ropa odročem.

Tuđ.: Kamo onda baciš odrezane ropove?
M.: Objesim jo u dimnjak, da so suše.
Tuđ.: Što pak onda, kad su dosta suhi?
M.: Ej Bože moj! Kad ih naborem više, učinim iz njih hladetinu, ili kako ovdje roku, žaladiju.

Tuđ.: (zaduđeno): Za Boga! Što takova hladetinu vi jedote?
M.: (zaduđeno): O! Beže! sađuvaj! Ja ju hranim, pa kada dođjo kakav putnik ili gost iz blažono zemlje, pogostim ga s njom. Valja vam znati „caro mio“, da tamo jedu zmijo, konjje, osio, pas, žabo itd. itd.

Tuđ.: Klanjam se gospodine!
M.: Podokajte, bit' četo kod mono na objedu.
Tuđ.: Ljepa vam hvala. Bojim so, da biste me najstom hladetinom pogostili, no znajte, da so meni takva „žaladija“ nedorapna, jer ja nisam iz blažono zemlje.

Franina i Jurina.

Fr. Čujem, da so Vlanjanci jako srdo, da su naš razgovor u Slozi štampali.
Jur. A ča smo jim ni krivi, ni smo rekli samo istinu, a uših znaš, da istina uvijek pođu.

Fr. Sad čuj jednu lipju. Noku naš čuja sam kako nešto grmi i rompi, i peptam jednoga kmeta, ki jo vezija djeva u Porodu, da ča jo to; taj mi jo rekla, da voze ostanko od žlvinčeta, ča jo onim tridesot ostalo, da to pak u Motovunu skandati kad vada balotacijoni. A da bi bija čuja, kakav plaš da jo to bija, a najviše narikoval je „Boka di blgall“, a kako nemogu svi pinkati, tako jo Babudrih pak od veselja atakao.

Jur. A no, ma ono će jim biti malo.
Fr. Da ča da će biti malo, ma ča će pak pomodi i ona stara oliganaka kobila; nego so u velikoj intrigi, ki će jim ju oderati i porojfona činiti.

Jur. Tr imaju jednoga u Kaldriu, jednoga u Montriju i jednoga u Kuražbi.
Fr. Ah, ni ča so utustiti, ki ga budu žarali.

Jur. Dragi ti, bi jim moglo još prisesti kako i nekim Pinjancom, ki su se bili plućia pronajili u Pazinu.
Fr. Najbrže, da jo i Trbuhanu zlo učinilo, zađ da jo na smrt bolan.

Fr. Čujte Juro, pšu mi iz Brtonigla, da su ljudi tamo silno sređni od pošto jo tamo naš dragi Kudrić i neki vođi meštrina.

Jur. Va čem sastoji ta velika sreća?
Fr. Prije, da se ni zloč kakovi su pržuni, a sada da žviti nutra so kadngod kakov gospodičić, kakov potešta i fori neko frajli.

Jur. Pak ča su tamo oni dva krivi?
Fr. Ja nisam toga rekla.

Fr. Neki Martin s Kruso, da jo va Buzotu otel tovarića pekunit pak da jo sa žarogjaki: Glasoval.
Jur. Pusti ga ča, morda jo bil brižan lčan.
Fr. Voro da mu ni bilo za potrebu zađ da jo imol za palentu.

Jur. Nobej so, neče na njega Bog pozabiti.
Fr. Ma nećemo ni mi.

Iz Pule, koncem maja 1887. —
Ritko kad vam se koji iz ovih strana javlja, kao da smo na kraju svijeta, ili kao da nam posve ništa nemamika. No žalibože tare i nas u ovih stranah trista jada. Nesrotni zapadnjak i jug dognali su amo, kao i ostala tužna Istru, noko tuđjo loptiro. Ti leto i protjavaju oko puka, to otrovni sokom zaslipeo noko sironično našo ljudo. Nu sviet napreduje u svakoj struci, to su i nokoje milosrdno i nustrastive duše znao krvi pronasio zlatovrednan lik profi tomu otrovu. Tim likom se dovjok odvra od to bolesti, i nko je jednom obolio, možo se opet izličit. Koji ima uši da čuje i razumje.

Nocu, da se za danas pačam gradom Pulom, jer ima tu mnogo običnih strana- i zandarana, a ovi noimaju kadkad posta, mogli bi mo nedužnoga baciti u kakav podrum „como confusionario o come rusosio“. Kazati ću vam štošta o nokojih naših podobćinah.

Nedavno zanoso mo posao do nepog mjestanac Medulina. Mjestanac to je pri- lioo živlino, jer ga často posjeduju gra- djanu iz Pule. Nu trebalo bi, da su putovi u mjestu maliko čistiji i uredniji, jer gdjogod je dovjok u pogibolji, da si nos razbolje. O krkvi bi imao tukodjer štogod kazati, nu držati da se dovjoro ložjo zapovjodi, koja nam kaže, da moramo staro postaviti, to ću radi toga za sada preći milkom za dnevoval. Čuo sam, da se Medulina do- bill svoju administraciju, u juvo njih da su ju dobili i Promantural. Živil jedn i drugi! Tako se barem sami upovjli svojin imetkom. Nadaje doznajom, da su Promantural do sada vod držati jednu ejadnicu, to da jo lilo svo u rodu. Nu žalost i akora jed mo obuzimo, kad mi pripovjedali, da je ta ejadnica bila držana u talijanskom jeziku. Božo dragi! Proman- tural, kojli nu djevoji amo došli iz kraše Dalmacije, koja jo svojom jeziku izjavila tuđnjim i svoje prognolije, pak da dnujalu Vi, koji vrlo liopo hrvatki govorite i koji ato so dojad dosti jumeki držali kod svih izbornih, pak da so samo u ejadnicah, u domaćem sulu, služite talijansku jez. komi! Kado bil u istnu poznati tamojno ob- činsko zastupniko, pak da vidim, koji u je tomu kriv. Nevalja vam ta dragi moj! Promantural. U krkvi zindom, da vam so propovjedla hrvatski, školu imato hrvatsku, a Vi so sramito Valoga materinskoga jezika! Poznato vam jo, da ona junaška dovjorica hrvatskih zastupnikah u Porodu govori hrvatski, premda njih prieto a jedno strano proždrljivi vuol a drugo nozaintit Turci. Ova dovjorica u Porodu a drugi u Beču toliko so bore, da naš jezik zapobije mjesto, koje ga ldo u pokravlju, gdje so govori, a Vi ga zabacujete. Pa i sam državnj temeljni zakon dajo vam pravo imati so poevid vašim jezikom, a Vi noimurite za to! Stavite rukc na pravo, pak se upitajte, da li jo to liopo i pošteno. Neznadoto li, da vam so ista talijanska gospoda zato smiju i rugati, jer da njih i u tom činite po vešt. A boguo imadu i pravo. Barem da bi i oni zadovoljili vašim željam, nu znadoto i sami, da do toga neče brzo doći. Ušlino vam so komad oaste, a drugi komad nek doka možda izboro, jer u Istri jo običaj, da so imet- ovom štogod učini maliko prijo izbornih. Običaje vam so u Puli: „Cominolozmo questi giorni“, ali gospodi jo dosta kad imadu liopa šetlistiša, a ti „šćavo“ muči se a blugom po stienah i dracu, kao da neplaćamo i mi porezo. Ustanito daklo to odlučno zahtjevajte, da vam so svrši oaste, a nevjorite ni malo laskavim riečim to- božnjih vaših prijateljah. Za danne dosti, nu dopustom gosp. urednika, hoću so jošto javiti. *)

Nedavno zanoso mo posao do nepog mjestanac Medulina. Mjestanac to je pri- lioo živlino, jer ga často posjeduju gra- djanu iz Pule. Nu trebalo bi, da su putovi u mjestu maliko čistiji i uredniji, jer gdjogod je dovjok u pogibolji, da si nos razbolje. O krkvi bi imao tukodjer štogod kazati, nu držati da se dovjoro ložjo zapovjodi, koja nam kaže, da moramo staro postaviti, to ću radi toga za sada preći milkom za dnevoval. Čuo sam, da se Medulina do- bill svoju administraciju, u juvo njih da su ju dobili i Promantural. Živil jedn i drugi! Tako se barem sami upovjli svojin imetkom. Nadaje doznajom, da su Promantural do sada vod držati jednu ejadnicu, to da jo lilo svo u rodu. Nu žalost i akora jed mo obuzimo, kad mi pripovjedali, da je ta ejadnica bila držana u talijanskom jeziku. Božo dragi! Proman- tural, kojli nu djevoji amo došli iz kraše Dalmacije, koja jo svojom jeziku izjavila tuđnjim i svoje prognolije, pak da dnujalu Vi, koji vrlo liopo hrvatki govorite i koji ato so dojad dosti jumeki držali kod svih izbornih, pak da so samo u ejadnicah, u domaćem sulu, služite talijansku jez. komi! Kado bil u istnu poznati tamojno ob- činsko zastupniko, pak da vidim, koji u je tomu kriv. Nevalja vam ta dragi moj! Promantural. U krkvi zindom, da vam so propovjedla hrvatski, školu imato hrvatsku, a Vi so sramito Valoga materinskoga jezika! Poznato vam jo, da ona junaška dovjorica hrvatskih zastupnikah u Porodu govori hrvatski, premda njih prieto a jedno strano proždrljivi vuol a drugo nozaintit Turci. Ova dovjorica u Porodu a drugi u Beču toliko so bore, da naš jezik zapobije mjesto, koje ga ldo u pokravlju, gdje so govori, a Vi ga zabacujete. Pa i sam državnj temeljni zakon dajo vam pravo imati so poevid vašim jezikom, a Vi noimurite za to! Stavite rukc na pravo, pak se upitajte, da li jo to liopo i pošteno. Neznadoto li, da vam so ista talijanska gospoda zato smiju i rugati, jer da njih i u tom činite po vešt. A boguo imadu i pravo. Barem da bi i oni zadovoljili vašim željam, nu znadoto i sami, da do toga neče brzo doći. Ušlino vam so komad oaste, a drugi komad nek doka možda izboro, jer u Istri jo običaj, da so imet- ovom štogod učini maliko prijo izbornih. Običaje vam so u Puli: „Cominolozmo questi giorni“, ali gospodi jo dosta kad imadu liopa šetlistiša, a ti „šćavo“ muči se a blugom po stienah i dracu, kao da neplaćamo i mi porezo. Ustanito daklo to odlučno zahtjevajte, da vam so svrši oaste, a nevjorite ni malo laskavim riečim to- božnjih vaših prijateljah. Za danne dosti, nu dopustom gosp. urednika, hoću so jošto javiti. *)

Iz bužetskog Krasa, koncem maja 1887. —
Vašim čitateljim jo poznato, da je krkva onoga pobožnoga puka u Lanišću po c. kr. namjestničkoj odredbi zatvorena radi pogibolji, da so neporuši svaki čas. Narod ovaj mogao si jo tri takove krkve sagraditi u prijašnjim vremenom, dok bijahu dobro godine i kada so jo dobivalo mnogo iz žumah Laniških. Tomu jo krkva bila nesloga med pukom, koji bijaše dražon iz vana. Pošto so jo kasnije dozvalo za loško stanje krkve, moralo so ju zatvoriti. Sav narod želi, da so krkva sagradi, do nokojih smutljivaca, kojim jo krkva krčma. Dakako, novacah nije pri ruci, ali puk do so i sam posilit, to se pružiti pomoć drago vojjo čim opazi, da so po oblastih ruši krkva. Narod jo bio mučen grozno u krkvi, koja je malihna i nezdrava, pa jo i sada smučon jer noimaju gdje pribivati sv. miši. Ipak hrli za svojim župnikom kamo god

so on odputi, da čita žalostnomu puku sv. mišu. G. župnik napoo je sve silo, da taj lođi dobar, pobožan i Boga božedi narod zadobije prostran i liopo krkva. Bi rođi, da so i kotar. glavar u Kopru dosta zauzimalo za tu stvar, na što mu velika hvala od puka a od Boga plaća. Narod do so učelo, dakako po dobljo- noj dozvoli od c. kr. namjestništva, k pri- jateljnom puka, Boga i sv. stvari, da dobro- voljnimi prinosi priskoče našim ubogim Krašanom. Nemožemo da zaštitimo veliku dječuljivost Vami vod dobro poznatog dobročinitelja naroda, a taj jo pred. G. Dukić, kanonik u Trstu, koji bijaše njeko- župnik u Lanišću, to koji jo vod onda uvidio, potrebu nove krkve, a kamo li sada, gdje so jo toliko puk umožlo.

Toga radi pruži milostivo svoju došonit čestiti starac, to proda našomu G. župniku za građnju nove krkve državnu obvezu od 100 f. Bog platio dobromu stvarcu, za toga i narod molit, čim jo smnaso po G. župniku za njegovu dječuljivost. Ugodali so unj i drugi prijatelji puka to pomogli ubogomu ali poštenomu Krašanu. Bili do svaki i najmanji darak primit od puka i G. župnika njegova najvećom zahvalnošću. Još jednom kličemo: Bog To poživilo dođri starac kanonik još mnogo godinah a poslo otvorio Ti vrata nobeska!

Izpod Kastva u maju 1887. —
(Kanonikom u Proluku. Mjanostina straha u Voloskom). — Odkad u Proluku radl riečko poduzelo, dogodilo so tamo juvo nosredah, to jo ostalo među ostalim 0-7 mirnih točakah. Dno 6. t. m. spustilo so kamom na kruga i sgnjelo objo nego klis- aru Ivana Mandiću Jurinidu. Jednu nogu odplili mu u bolnici, gdje so još i sadu nalazi.*) Kod kudo mu kuća žena i potoro djevo.

I nahoćlo moramo so pitati, odkudn toliko nerado u Prolukom kanonikom? Kod bi, da tamo niso ono pravo opreznost, kakova bi morala biti kod onakvih djoloh. Eno i sada strši onaj veliki krug duško iznad okomice (stajbo), a materijal jo dosta krahak! Poznato nam jo, da kod onaklih radnjah noimajo toga biti, a zar noim- zankona i za civilno ili privatno kanono- lomo? Gdje jo običinaka i kotarska oblast?

Svi nadziralji u Proluku su agojili Kalabrezi, jer riečko poduzelo neoprna Kastavacah za nadziraljo, prom je p- znato, da so jo i vjostli i sa dobrimi svje- dočanstvom ponudilo. U kanonikom gjepe- rovanu na Kantridi, gdje Kastavci nad- ziraju, nije so nikomu još ni prat sgnjelo. Našo zastupstvo lilo jo riečkomo podu- zecu uvijek nu rukc. Unapriod do vratiti tako ne Kastavoom ponudju. — A sada djujo mahu „štorju“ o radu volaških financierah.

U noćelju 16. t. m. pripjelo jo iz Rikto na Volosko vilo ljudi parobradom „Citadino“. Njoki I. V. pokazao financijal- nomu kapu Netheru i kontroloru V. E. E. ka- kovo pitajud, da li mu je bilo pronošiti. Kad mu se rieko, da so, hitjedo kava poneti natrag nu parobrad, da ju lauci u more kao svoju. Tko mu može to zabraniti? Ali financieri neodpuštilo toga. — Dva mla- djeća nošli stari odjeću zamotanu, a slu- nješta straha hoće, da od to stare odjeću carinu platio (1 for. 46 nov.) Mladci, čudod so kako jo mogudo zahfjavati carinu od starog odieha, nohtjeduko pitajli, ve ost- vilo haljuno u harnici? — Po kojemu so to radi zakoncu? Istinović.

Pogled po svijetu.

Trat, dno 1. junija.

Austro-Ugarska: Dno 27. maja bijahu odročena sjednica carevinskoga vieća. Medju ostalim odgovorio je ministar trgovine u posljednjoj sjed- nici dalmatinskomu zastupniku Voj- noviću na interpelaciju radi pobo- šanja trgovačke mornarice, da so mora čekati izvješće odbora, što no ga jo izabralo u tu svrhu ugarska vlada. U večernjoj sjednici istoga dana pred- lagao je poznati zastupnik Veliko- Niemas Schönerer, da so zakonom zabrani Židovom naseljivanje u Au- striji. Predlog taj nebijaše dostatno poduprt i radi toga zabačen. Na koncu sjednice zaželio je predsjednik Smolka svim zastupnikom srotne duhovske praznike. Zastupstvu češkoga naroda na- stao jo iznova razkol. Narodni klub

čeških zastupnikah u Beču praustro- jli se i takto. Ila jo ostala čestvotica mlado-čeških zastupnikah izvan kluba. Usljed toga demonstraciju Mladočesi proti Staročeskom. Na čelu demon- strantah nalazo se češki sveučilištni djaci.

Izbori za hrvatski sabor razpi- sani su za dne 13., 14., 15., 16. i 17. t. m. Opozicijonalno novina jav- ljaju, da su se složile sve četire opo- zicije u tom, kako će jedna drugu vod izbora podpirati. Svaka od njih postavila je svoje kandidate u onih kotarih, gdje imada najviše nade, da će proti vladinim kandidatim pobje- diti. Stranka prava postavila je do sada svoje kandidata u 28 kotarah, stranka neodvisnih u 26 kotarah, neodvisna srbska u 18 kotarah i srodnička stranka u 9 kotarah. Taj najnoviji pojav u poli- tičkom životu kraljevine Hrvatske po- zdjaviti će svaki radoлюб najživljom simpatijom.

Crnogora: Crnogorski knez sa knoginjom, pripjeli su dno 31. maja u Beč. Na kolodvoru pozdravio jih jo u imo cara glavni carov poboćnik grof Paar. Visoki putnici nastanilo so u carskom dvoru.

Srbija: Srbska vlada izjavila jo iz Srbije svo bugarsko bjogunac, jer da su tobož narod bunili proti vladji. Ovi bjogunci jesu privržanici Rusije pak jo naravno, da su najviše obćili sa srbskom opozicijom, koja jo takod- jer sklona Rusiji.

Bugarska: Dno 30. pr. mjes. vratili su so bugarski namjostnici u Sofiju, gdje su primili na dogovor ministru i nokoje diplomatske agente. Oni so nadaju, da će so bugarsko pi- tanje brzo riešiti, pošto jo turska vlada opot poprimila inicijativu, da so već jednom taj čvor razrieši.

Rusija: Carska ruska obitelj, koja jo više danah probavila u Kau- kazu, gdje bijaše proglašeno prietolo- nasljednik zapovjednikom kosačkih čotah, vratila se jur u Petrograd.

Francuska: Kriza u francuskom ministarstvu jest napokon riešona. Nakon duljih pregovorah pošlo jo po- znatomu vjostaku u financijskoj struci, Rouvriuru za rukom postaviti novo ministarstvo, sastojeca iz umjorenih privržanilah republikansko stranke. Vrlo objubljeni general Boulanger, koji jo bio u prošlom ministarstvu ministrom rata, nado stupiti u novo ministarstvo. Rođ bi, da mu znog- njegovih istomišljenikah zavidjaju po- pularnost, koju uživa no samo u vojsci, već u obće medju svimi Francuzi, koji misle na osvetu proti Nicomecu.

Italija: Nedavno progovorio jo sv. Otac u zboru kardinalah. „Om zgodom da jo rekao u pogledu Italije, da jo nadahnut željom, da doeseo mir svim narodom i da može pod nuždnimi jamstvi koristiti Italiji, koja jo od Boga tolikimi savezami spojena a rim- skim papinstvom, uz čuvanje pravde- nosti i dostojanstva sv. stolice. Da se prokrvi put sporazumku i slogi, mo- ralo bi so stvoriti takovo stanje, da nebudo sv. Otac podržvan nijednoj vlasti i da uživa pravu slobodu, kako to njegovo pravo zahtjeva.

Belgija: U tomu najslobodo- umajemu kraljevstvu vrija i bukti neprestano medju radnicima, koji, reč bi, idu za tim, da si izvjošta veće pravice, nego li je drugdje radnici uživaju. Na hiljade radnikah obustavilo je u raznih tvornicah, rudokopih itd. radnju. Na više mjestih došlo jo do sukoba iz- medja radnikah i četnikah.

Žaladija.

(Istarska pošalica). Patujuje jednom neki tuđjinac, dođe slučajno u jedno istarsko mjestanaco gdje

vodi kolo neki domaći medvod. Neznamo ka- koga, ni znšto, pohodi gospodar a solt; gospo- dina medvodna. Razgovaraju o „koyčom“, dakako da ni politiku nisu mimolili, svrno tuđjinac govori na gospodarstvo. Medju ostalim, upita medvod:

- Tuđjinac: Čujšo medo, kako podopasno ovdje gospodar, čija životinja udje u kvar?
Medo: Ludo bi bilo podopasati gospodar. Mi ovdje, osobito pako ja, podoparam radje životinju.
Tuđ. Kako će, ako smijem znati?
M.: Vrio jednostavno. Odročem joj uši ili još radjo rep. Čim mi uđini voči kvar, tim joj više ropa odročem.
Tuđ.: Kamo onda bačite odročane ropovo?
M.: Objosim jo u dimnjak, da so suše.
Tuđ.: Što pak onda, kad su dosta suhi?
M.: Bjo Božo moj! Kad ih naborom više, uđinim iz njih hladetinu, ili kako ovdje reku, žaladiju.
Tuđ.: (zaodjono), Za Boga! Što takova hladetinu vi jedoto?
M.: (upado mu u ruci): O, Božo sačuvaj! Ja ju shranim, pa kada dođjo kakav putnik ili gost iz blaženo zemlje, pogostim ga s njom. Valja vam znati „oro mio“, da tamo jedu zmijo, konjjo, oalo, pas, zabo itd. itd.
Tuđ.: Ključaju so gospodini!
M.: Poboćajte, bit četo kod mene na objedu.
Tuđ.: Lijepa vam hvale. Božim so, da biste mo konjakom hladetinom pogostili; no znajto, da so meni takva „žaladija“ nedopada, jer ja nisam iz blaženo zemlje.

Franina i Jurina.

- Fr. Čujšom, da se Višnjanci jako srdo, da su snš razgovor u Slogi žampali.
Jur. A da smo jim ni krivi, mi smo rokl samo istinu, a njih znaš, da istina uvijek pođu.
Fr. Sud čuj jednu lipju. Neku noć djuja sam kako nešto grmi i rompi, i po- pitan jednoga kmot, ki jo vozija drva u Porodu, da ča jo to; taj mi jo rekao, da voz ostanko od živinota, da jo onim trideset ostalo, da to pak u Motovnu skandali kad budu balota- ejonji. A da bi bija čuja, kakav plaš da jo to bija, a najviše narikoval jo „Boka di bigull“, a kako nemogu svi pinkati, tako jo Babudrih pak od vasaļa skakati.
Jur. A mo, ma ono do jim biti malo.
Fr. Da ča da do biti malo, nu do ča pak pomodi i ona stara oliganska kobila; nego su u volkajo intrigi, ki do jim ju odoniti i poročjono činiti.
Jur. Tr imaju jednoga u Kalidru, jednoga u Montirliju i jednoga u Karolji.
Fr. Ala, nu do so usteliti, ki ga budu žorali.
Jur. Dragi ti, bi jim moglo još prisisti kako i nekim Tufnjacem, ki su so bili pulica prenašli u Pazinu.
Fr. Najbrže, da jo i Truharšo zlo učinilo, zaš da jo na smrt bolan.
Fr. Čujšo Juro, pša mi iz Brtonigla, da su ljudi tamo silno srodni od pošto jo tamo nisi dragi Kudrić i neki volk meštrina.
Jur. Va čem sastoji ta volika sročca?
Fr. Prijo, da so ni znalo krčovi su pržuni, a sada da zaviri mura so kadnogod kakov gospodić, kakov potesta i fori nako fišji.
Jur. Pak ča su tamo oni dva krivi?
Fr. Ja nisam tega rekao.
Fr. Neki Martin u Krasu, da je va Buzota otel tovarica pokusi pak da jo sa žar- njom gjaeovu.
Jur. Pačli ga ča, morda jo bil brižan ličan.
Fr. Voro da mu ni bilo za potrebu, zaš da jo imol za palentu.
Jur. Noboj so, neče na njoga Bog pozabiti.
Fr. Ma nećemo ni mi.

*) Samo izvolite. Ured. *) Veš je umro. Op. Ured.

Književnost.

Matice Hrvatske

dotiskava svoje ovogodišnje knjige, i to na broju ih sadam:

1. Kišpatić: Kukoi, Kujiga prva. Sa slikama
2. Kukuljović: Glasoviti Hrvati prošlih vijekova. Sa slikama
3. Broz: Crtica iz hrvatske književnosti. Kujiga prva.
4. Vober: Put u Carigrad. Sa slikama
5. Šenon: Sabrane pripoviesti. Svezak peti
6. Šandor-Gjalski: Pod starim krovovi. Zapisci i oloski
7. Vojnović (Sorgij): Ksanta. Pripovijest; to će je u drugoj polovini tekućega mjeseca početi med svoji članovo, dieliti, dotično razabljati.

Odbor Matice Hrvatske "o svojski nastojao, da i ovogodišnji književni dar "Matice" bude i što obilniji i nezaostao na nijednom pogledu za književnih darovih prošlih godina, pak za to se stalno nada, da će "Matice" svi prošlogodišnji članovi ostati vjerni, to ih ovim najljubnijim pozivlje, da svoji godišnji prinose što prije, gaje još toga odnili nisu, dotičnomu povjereniku "Matice" ispišto, a gg. povjerenici nika nekuipijoo i prinose što prije odboru dostava, da nebudu zaploke, da im se knjiga za dotični povjerenički kotar dostave.

Dopisnica uredništva
Gg. dopisnici: Pratičkica sa Osvetlica; Pratičkica sa Krasa, zatim dopisnici iz Bukovine, Slavonija, Krasa, Lovran i dr. molimo, da se upute do 1. studenog br. G. J. u R. Oskokojmo, hvala na pripisivanju

Intelektualni brojevi

Broj	dan	28. maja	29	30	31	01
Gradina		74	32	37	87	80
Tomšvar		12	65	48	9	50
		1	1	1	1	1
Brno		07	75	81	41	51

Glavna skupština austro-ugarskog Lloydja održavana je 25. pr. m. j. pod predsjedništvom Marka baruna Morpurga. Godišnji račun iskazuje, da promet razmjerno pada, jer se prihod lunjske godine umanjio za for. 2,500,000, ali ipak zaključeno je račun sa dobitkom od fr. 058,321-11. Uzrok tomu padu tražit će u silnoj konkurenciji od strane raznih manjih parobrodarskih društava. Bilanca iskazuje ukupni dobitak for. 058,231-11. od tog su odbija na inventar for. 153,000-49; doticna osiguravajućeg fonda 1% od for. 16,161,400—, t. j. for. 161,914—, od kojih opet treba pridodati osiguravajućemu fondu fr. 69,409-47; rezervna gotovina iznosa for. 82,504-53; mirovinskomu fondu utupljeno fr. 12,000; trošak uprave for. 35,000; trošak razvoja for. 1500. Ukupno dakle for. 304,314-49. Oštri dobitak iznasa for. 204,000-82, ako se istomu doda iz rezervnoga fonda for. 200,000-98, stoji na raspolaganju za 404,000, koji će se upotrebiti za izplatu dividendo po 4% ili for. 21 m. dionici. Rezervni fond po odbitaj svoji za pokrivo dividende iznasa for 31. decembra 1886. for. 1,417,170-12; osiguravajući istodobno for. 2,000,000—. Izabrani su ponovo za i upravniog vjećenika g. Vučić pl. Brelitz; revizore g. Rafael Podova, Petar barun Starčević ml. i Josip Mandolčić; namjesnicima istih pako gg. Jukov Fano i Filip Artelli.

Br. 193.
K. Š. V.

Natječaj.

Razpisuju se služba ravnajućih učitelja III. vrsti na jednorazrednih mješovitih pučkih učionih, a) u Kringji (Corridice), b) Čopiću, c) Šumbrgu, d) sv. Nedelji i e) podučitelja na dvorazrednoj mješovitoj pučkoj učionici u Pienu (Pedana). Natječajci moraju bit uposobljeni u hrvatskom i talijanskom jeziku a oni za službu pod a. b. c. d. osim toga za nastavno podučavanje u nauku vjeroispovjedanja.

Pisdo su ustanovljene u zemaljskom zakonu 3. novembra 1874. br. 54. dotično 20. decembra 1878. br. 1. M. Z. K. Molbe nika se uloze podpisivanom u k. k. školskomu vjeću zakonitim putem u toku dotičnih vjeća.

K. k. školsko vjeće
Pazin, 31. maja 1887.
Predsjednik: Fabris.

Zaloga kož za podplato, dobrih in tpužnih, istanega izdela — priporoča po nizkoj onj strojarija Ivan Tomšič-a, na Vrhniki. 10-0

što sam se oevjedoio, da se vaš duhovni pastir vrlo brine za vašu duševnu naobrazbu, naimo, da su vaše djeca dobro poučena u kršćanskom nauku; samo vam preporučim, da predragi moji, da i unapried, bude tako. Na ova riječi mnogomu se pokazala suza radostnica.

Da se jo i inače dopalo presvjetlomu g. biskupu ovo maleno mjestanec, vidi se iz toga, što jo ovdje tri puta naredio, što služi na čast svomu puku a napose voljo zaslužonomu gosp. plovani, koga nek dobi Bog poživl modju nami jošto mnogo godina. To mu zelo njegovu župljanj.

Izbori u Roču. Javljamo Vam se takar sada g. urodniče, da nam se nobi moglo predbaciti sa nijedno strane, da smo Vas u tom važnom pitanju izvjestili nepromišljeno i pod prvim utiskom žalosnog psjeha.

Kao svakomu našem u, tako bijaše i ovomu krija naša nesloga i nemar. Jao si ga netočno bez dobrih prevakati i vodilja! Ročka stranica bila se dogovorila sa onom u Goranjozavi, da će složno raditi i birati skupno predložoniku za obšinsko zastupstvo. Zaključeno bijaše, da će se Goranjozavčani medju sobom pogovoriti i složiti u kandidatih i ta prije izbora dojaviti ostalim obšinskom rodikom. Nu oni na žalost neodržali riječ. Tako jo nadošlo dan izbora a da, nobijaše ništa stalna utanađeno. Ja Goranjozavci došlo jo malo biranah narodna stranaka, vodila njih bijaše od kenjofah i šaronjakah zavodnika. Agitatorjo, šaranja, mladenjo, strahovnja itd. njo ni ovaj put uzamajkalo. Narodni protivnik poduzeo sve snage da nevoljno se soljaka za sobo protoljubi, Najgori protivnik agitatorji bijašu poznati Vam rodiki krajolji, zatim amo dorozilji Oidi.

Njo nam pokanab koliko jo imala koja stranaka u pojednom tluh glasovah. U novo zastupstvo izabrano sa medju ostalim i slededeo osobio: expodesta Formogln, expodesta Pavletiči, Ben, Criloloh, itd. vodnom ljudi našo krvi, ali koji plahii kako njim krajolji sviraju. Sadašnjji nadnik ostao jo posvo osamljen. On sa jedam valjda i samoj gospodi zamjorlo. Kako se glasa, izabrati do novim nadnikom poznatoga Vam Formoglnu.

Prepadamo dakle jedino rad nesloga i nemara. Da se jo poznato stimo liko-liko višo radilo, bili bismo za stalno potdobil. Polvalti nam jo pri svom tom osobito vrlo Njugalno i Čirkeznio, koji sit složno glasovali za narodno predložoniku. Čast njim i živiti!

Nouspjeli naš noče nas unilisti, no ipak moramo čekati dajho tri godinu a du umogomno ved jednom osloboditi ovu narodnu obšinu od tuđih ruku. Radilii nam valja svim i svakomu u ta svrhu i to ne samo u vrijeme izbora, ved uvijek i neprestano. Puk treba vionitli i buditi svimek zgodom jer do ovionitli i svim plomiti u naredno mjesto. Nouspjeli kod poslednjih izborah nika nuz. bude opomonom, kako se nevalja odvod jedina na drugoga znanstli i oslanjati ved trobi, da svaki tako rad kao da nebma nijednoga pomoćnika. Bože Taj, da bismo se u budućo okoristili sadašnjim nouspjemom!

Poručki listić i govor zastupnika Vitozića. Mo nas danina, da održimo zadanu riječ.

Modju svim pokrajnjami, zastupnici u carovinskom vjeću, jedina jo Istria, koja se može tim ponositi, što njezini zastupnici (osim Vitozića) u Boču samo sjedala griju ili zijna prodavaju. Čovjeku nobi ni pol muke, kad bi tumač mišllj (Tumač govoralh nomože biti, jer nije šta čuti. — Op. slagara.) g. Vidulich- i drugovalh, t. j. poručki listić bar mudro šutio kao što pamotno šuto njgovoi gospodari u Boču, ali kakove ved "babo" jesu, boji se valjda i ona, da bi njoj se jezike sa zubima stasao pak baje i naklapa i onda, kada bi se od stida u zemlju zakopati morala!

U carovinskom vjeću razpravljalo se skoro mjesec dana o državnom prihodu i izdatku za tekuću godinu. Tom zgodom progovorilo jo mnogo zastupnikah svih stranakah i svih narodnostih. Svatko imade kakovu molbu, želju ili žudbu, a proćudnska razprava pruža mi tuđu, da se o tomu izjavi. Naš zastupnik potažin so i ovaj put na nepravdu, koje se istarskim Hrvatim i Slovencem u pučkom skolektu nanašaju puk jo zamolio, da se nopravdo dokinui i pravica jednako kroji.

Govor taj ubol jo poručko-pazinsku svojtu u novine sree, no mjesto, da g. Vitoziću odgovore talijanski zastupnici u sasnom Beču, gdje bijaše tomu pravo mjesto — udara nanj njihovo glasilo u Poroču, hoteti ga izvrci ruglu i smjehu.

Mi so za sada nećemo propirati s poručkim listićem, tko li se jo pametnijim pokazao i tko li jo zdušnijo svojtu dužnost

vršio, da li g. Vitozić, koji se jo mužovno za svoje biranč zauzoc. ili g. Vidulich i drugovi mi, koji su kao obično mudro šutili i diromali. Odgovor na to podaju porodokomu listiću, njgovoi prijatelj i drugovi u Trstu i to "napose krasna babina braća tršćanski "Cittadino" i Mattino".

Ovaj poslednji piše dne 25 maja pod naslovom: "Zastupnici talijansko narodnosti na carovinskom vjeću i list "L' Istria" sledede: Poslednji broj "Istria" donosi napokon suhopran članid o radu tršćanskih zastupnikah u Beču, koji se — kaže "Istria" — pokazae bez dvojbo glasoonami istarskih zastupnikah (osim — kako se razumije — Vitozića)."

"Zar jo sbija trebalo, da traži dana Istria glasoono medju zastupnici onog političkog društva, od kojog jo ona god. 1884 program poprimila a kasnije izbor rodnih zastupnikah posvo zamudala?"

"Razumije so lahko, da jo Istria, hitala vrlo uobličan mak njezinih stavovnih prijateljoh, koji ajedo u parlamentu, zabavirali, nu ono, što so nlikako razumili govoro, jest činjenica, što taj list govori tako: kvanu o životnih pitanjih pokrvaljo i kao da bijaše na to primukan tršćanskimi novljanu."

"Odnio sihođi, da Istria, i korijoi stranica, iz koje doljiva ona inspiracijo, pram su prividno toplo zgovorali občo nepovoljanjo kod političkih izborah, brinuli so kasnije vrlo malo za ono, što so jo za tim događaju u bodkom parlamentu."

"Držali smo vladnim spomenuti ovu anomaliju jedino radi toga, da so znudo u Istri i u Trstu, kojimi na bleatinskih razlozi uvadjaju u život najtoplo tvorijo o nekli oportunističkih programih."

Drugi list "Cittadino", od 19. maja piše u letom pitanju medju ostalim slededeo:

"Mi i naš prijatelj opazimo a najvećom boll i zadržonjem, što nije ni ti i o dan od izborah (P) zastupnikah Istro progovorilo u carovinskom vjeću, gdje su so razpravljala životna pitanja. Njedin od njih njo uložio riječ na obranu jezika i narodnosti Istria i Primorja. Jedini bijašo Vitozić, koji se jo zauzoc za hrvatsku stvar Istro."

To nam so čini zbija novjoročakim!

"Nogovorimo o dahmatičkih zastupnicah, koji sa svi pristado hrvatsko stranke. Ali, da nije nitko od talijanskih zastupnikah Istro podustio u onih životnih razpravah izken rodoljublja, čini nam se pravom i nepojmljivom zagonetkom."

Vrlo so bojuno, da će zastupnici Istro svojim krivim i prezlim mikom izgubiti moćdan, kao što ga izgubio u Pazinu i Buzetu na korist Hrvatah. Noka anadu ona gospodni, da svlot pripada onomu, koji ga znado pridobiti."

"Nobroba bit državoslovom osobitum za promuditi, da nima talijanski za upnici, zastupajuć talijansku (P) pokrajnu muded, zudovalji svojoj dužnostu."

"Stovanli istarskim zastupnikom: nalogu jo svota dužnost, da istama na hbram nabega jezika i naše narodnosti doporudno, kao što su to učinili graf Coromli i knez Hohenlohe. U istu: njihova najnovija šutnja jest vrlo malo egyptancanu u tečaj njihovog parlamentarnog rada."

Eto, ovako sude dva tršćanska lista o radu zastupnika Vitozića i o šutnji ili a neradu gospodo pokroviteljoh poročkog listića.

Uvažli li se pako, da jo koli "Cittadino" toli "Mattino" krv od krvi i moso od mesa talijanske gospode u Istri, tada mislimo, da nam netrebalo poživio pobijati koji budli toli smionih navalah poročkih jasinala na zastupnika g. Vitozića. Nbudno li pako poručki listić niti ovom lokeijom tršćanskim nu drugovalh zadovoljan, eto nas spretno, da mu i u budućo u ovom i u svakom drugom pitanju poslužimo.

Vozni red na hrpolskoj željeznici. Oko prvog budućeg mjeseca prediti će so javnomu promotu nova pruga Hrpolje Trst, koju će spajati istarsku državnu željeznicu sa prvom austrijskim trgovačkim gradom. Za tu prugu određen jo slededi vozni red: Iz Trsta krenuti će brzovlak u 6 sati 42 minute u jutro, a dospieti će u Hrpolje u 8 sati 48 min.; tuj će so spojiti bedkim i puljskim vlakom. Mješoviti vlak krenuti će iz Trsta u 8 sati 5 min. u večer a dospieti će u Hrpolje u 9 sati 5 min. Iz Hrpoljah vraćat će so brzovlak u 8 sati 6 min. u jutro, to će dospieti u Trst u 9 sati 5 min. u jutro. Mješoviti vlak krenuti će iz Hrpoljah u 8 sati na večer a u Trstu biti će u 9 sati na večer!

Fr. Na Motovunšćino, da su se pokazalo neka černo lastovica, a ljudi govoro, da ba bit glada i vojke.

Jur. Drugi ti, ono su zapanjilo, da to bit tamo brzo balatcionai i da će oigan pripoljat kolati, pak se nadaju, da to kakovu kost oglođat.

Fr. A kako bimo se jih zbvaili?

Jur. Kad doleto u Montrilj, Kašidri, Karojbu, Novako i Rakotole, zamitit molbu pak jih pomocite.

Fr. Neće ono u Rakotole ne, zađ imaju tamo kraguljica, koga se jako boje.

Jur. Onda bi dobro, da Rakotolei posude toga kraguljica i drugim solam, pak da svi skupa protiraju to črne lastavico tamo priko mora.

Fr. Pravo imaš, kazat će to našim kmetom na Motovunšćino.

Različite vesti.

Imenovanja u trgovačkoj morarici. Kr. ugarska pomorska vladna na Rtoei imenovala jo slededeo podkapetanio, kapitani dugo plovitbo: G. Eduarda Perovida i Kostrene sv. Luitijje; g. Mihovila Plani i Trstu. Nadajto imanova slededeo morarao podkapetani: G. Anđela Dollstovida i Vologzoi, g. Frana Miovića i Orubida, g. Josipa Vidulica i Malogzoi.

Drugi govor zastupnika d. V. Vitozića. Dne 20. t. m. u 100. sjednici carovinskog vjeća izrekao jo naš zastupnik podbiti govor u pitanju dosotina, koja nekogjo kotaro Istro silno tava, i o čemu bijaše govorila i u istarskom saboru. Taj govor donosi čomo u budućom broju i ved dana izrekomo dionomu našem zastupniku na njegovom trudu i požrtvovnosti u imo istarskih soljakah najskroniju zahvalu.

Obšinski načelnik u Buzetu. Na prvog obšinske sjednici, održavanoj prošlo suboto u Buzetu, bijaše izabran za obšinsko načelnikom tamošnji šolik rodoljiv: prvak g. Fran Plogo.

Očititamo iskrono na tom izboru koll onog obšini, koji dosititom prijatelj Plogu! O tom izboru stigao nam jo poslednji dne podbiti dopis, to ga ostavljamo za budući broj.

Razpisano služba. Financijalno ravnateljstvo za Primorje razpisuje tri mjesta carinarskih nadkontrolorah, i jedno mjesto carinarskog oficijala, dotično više mjestah viših oficijalah. Molbe valja potuliti o. kr. finance ravnateljstvu u Trstu. Nadajto razpisana jo služba sudbonoga pristava kod o. kr. zem. suda u Trstu. Molbe valja uložiti na o. kr. predjedništvo zemaljskoga suda u Trstu do 15. t. m.

Slovensko predstavo u Trstu. Čitamo u zadnjom broju "Kiliositi", da jo ovih danah boravilo u Trstu poznati slovenski predavatelj g. Berčič u Ljubljano, to da jo potražio shodno kazalisto, u kojem bi se dalo nekoliko predstava. Iste list vidozimo javlja, da do dati ljubljanske dramatičko društvo budućeg novembra žetli predstavo, t. j. dvia izvorne opereto i dvia vesolice. Izabrali li so ta vjest našo drugarice — o čemu nehinamo razloga dvojitli — to samo uvjerjeni, da do slovensko predstavo pozdraviti najljubljvom simpatijom sve, što slavonski u Trstu i okolici odiše.

Sakrament sv. potvrde dieliti će presv. biskup Dr. Iv. Glavinu dne 29. junija u Izoli a slededeog dana u Plavju.

Iz Čepića pišu nam koncom maja: Nakon devet godina došlo jo i amo presvjrtli gosp. biskup deliti sakrament svete borme. Dne 2. t. m. maja oko 4 1/2 sata popodne dođjo nam željno otkivani biskup. Dočekao ga jo mnogobrasni gosp. Anton Nozić župnik, školska mladož sa gosp. učiteljim, župani ovo obšine i mnozto vjelo. Presvjrtli biskup pozdravi i blagoslovi kod dolazka prisutne. Svi ukupno sprovedoše svoga pastira u krasno uređjenu stoinu crkvu Sv. Trojstva, gdje so pomoli sa ostalim pukom Otu naboskomu.

Sutra dan utokar u jutro na 9 sati krono presvjrtli biskup u svećenostvom iz župnoga stana u crkvu, stupajući vesolita licom medju dva reka pobožnoga puka.

Po službi božjoj osvjedočio se jo presvjrtli, da su ovdjošnja djeca, (kako jo bilo oko 180), dobro poučena u kršćanskom nauku, što jo zasluga gosp. župnika, veoma obljubljenog od ovoga puka, i koji so vrlo brine za svoje ovčice. Milota bilo jo slušati gosp. biskupa, koji progovori u crkvi u liopom i čistom hrvatskom jeziku po prilici slededeo:

Predragi moji! Veoma mo veselo dvie stvari: 1. Vidina da imadete krasnu i veoma čistu crkvu; 2. veseli me jošto više,

